

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/650/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1714206392
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1714206392.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľov: X/ Z. K., J.. XX.XX.XXXX, G. I. G., Q. XX, X/ Z. K., J.. XX.XX.XXXX, G. I. Z. XXX, obaja zast. JUDr. Silviou Jakubcovou, advokátkou v Modre, Štúrova 34, proti odporcovi: Obec Jablonec, IČO: 00304794, zast. JUDr. Romanom Klimekom, advokátom v Pezinku, Radničné nám. 5, o nariadenie predbežného opatrenia v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, na odvolanie navrhovateľov proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 30. júla 2014 č.k. 9C/28/2014-125 takto

rozhodol:

Odvolací súd zmenu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia **n e p r i -**
p ú š ť a .

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zamietol návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadali zakázať odporcovi nakladať s nehnuteľnosťami- parcelami reg. „C“: parc. č. XXX/XX o výmere 2344m² zapísanej na X. Č.. XXX M. K.. Č.. XXXX/X o výmere 9486m² v kat. úz. obce Z., do skončenia konania o veci samej.

Návrhom vo veci samej sa navrhovatelia domáhajú určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam: - parc. č. XXX/X o výmere 577m² zastavaná plocha a parc. č. XXX/XX, katastrálne územie Jablonec, z dôvodu, že ich právne postavenia ako vlastníkov nehnuteľností je neisté a ohrozené. Uvedli, že ich právni predchodcovia - prarodičia uzavreli v roku 1846 zmluvu na základe ktorej, H. T. prevzala do árendy Halmešský mlyn a prináležiace pozemky na dobu 10 rokov, od vlastníka grófa Ferencu Pálffyho. Po skončení árendy uzatvoril predávajúci vlastník Z. K. M. S. Z. K. M. H.V. K., V.. T. kúpnu zmluvu, ktorou kúpili mlyn a prináležiace pozemky. Doklady zo starej pozemkovej knihy nie sú

- 2 -

zachované. Navrhovatelia preukazujú, že ich právni predchodcovia kúpili pozemok parc. č. XXX/X vytvorenú geometrický plánom č. XX/XXXX, ktorá tvorila súčasť parcely zakúpenej pod č. 89 a tvorila príslušenstvo parciel okolo mlyna. Právni predchodcovia navrhovateľov tieto nehnuteľnosti užívali a mali v držbe od roku 1858. Navrhovateľom nie je známe z akého dôvodu táto skutočnosť nie je zahrnutá v novej pozemkovej knihe. V rokoch 1895-1900 bol z neznámeho dôvodu pozemok zahrnutý do verejného priestranstva. V roku 2013 starosta obce Z. navrhovateľom oznámil, že pozemok bude rozdelený, dal vyhotoviť geometrický plán, ktorým oddelil z pozemku parc. č. XXX/X časť označenú ako parc. č. XXX/XX zapísanú na LV č. XXX o výmere 2344m². Napriek existujúcim dôkazom o vlastníctve navrhovateľov, napriek námietkam, dal starosta na Obecnom zastupiteľstve hlasovať o predaji tejto nehnuteľnosti. Návrhom vo veci samej sa teda navrhovatelia domáhajú určenia vlastníctva k pozemkom parc. č. XXX/

X o výmere 577 m², zastavané plochy a nádvoria a parc. č. XXX/XX, všetko v katastrálnom území Jablonec.

Preskúmajúc návrh vo veci samej, návrh na nariadenie predbežného opatrenia, smerujúci proti odporcovi, ako aj obsah spisového materiálu, vrátane k návrhu pripojených listinných dôkazov, súd prvého stupňa zistil, že navrhovatelia uvádzajú skutočnosti, ktoré by mali preukazovať vlastnícke právo ich právnych predchodcov. V parcele XXX/X je zahrnutá i časť pozemku - parcela vytvorená geometrickým plánom č. XXX/X o výmere 577m², ktorej vlastníckmi sa stali v roku 1858-1859 H.V. K., V. T. M. Z. K., avšak ich vlastníctvo nebolo do pozemkovej knihy zapísané. Parcela č. XXX/X M. K. XXX/XX sú vo vlastníctve obce Jablonec/odporcu. Tieto nehnuteľnosti boli zapísané na základe verejnej listiny do operátu katastra nehnuteľností a to v súlade s § 14 ods. 2 zák. č. 180/1995 Z.z. a geometrickým plánom č. XX/XXXX. Z pripojených listinných dôkazov mal súd predbežne za osvedčené, že navrhovatelia sú dedičmi a právnymi nástupcami Kláry K., rod. T. M. Z. K.. Avšak navrhovatelia súdu neosvedčili existenciu parcely č. XXX/X o výmere 577 m², vo vzťahu ku ktorej sa domáhajú určenia vlastníctva. Z predložených listinných dôkazov nie je zrejmé, z akej pôvodnej parcely (zrejme parcely XXX/X) mala byť sporná parcela vytvorená a či táto bola v pôvodnom vlastníctve údajných právnych predchodcov navrhovateľov.

Ako vlastník parcely č. XXX/XX je na liste vlastníctva vedený odporca. Uznesenie Obecného zastupiteľstva č. X/XXXX - Q. hovorí o schválení predaja časti parcely č. XXX/XX o výmere 113m² a parcely č. XXX/XX o výmere 47m² a teda nie o predaji parcely č. XXX/X o výmere 577m², vo vzťahu ku ktorej sa navrhovatelia

- 3 -

5Co/650/2014-210

domáhajú určenia vlastníctva, ani o parcele XXX/XX M. XXX/X, vo vzťahu ku ktorej sa navrhovatelia domáhajú nariadenia predbežného opatrenia. Z návrhu nie je vôbec jasné, v akom vzťahu sú parcely č. XXX/X M. XXX/XX I. I. H. K. XXX/X M. XXX/XX (z akej pôvodnej parcely boli vytvorené). Z toho je zrejmé, že navrhovatelia súdu neosvedčili bezprostredne hroziacu ujmu, ktorá je predpokladom nariadenia predbežného opatrenia. Navrhovatelia majú svoj nárok za jednoznačne preukázaný, ale nie je tomu tak. Za dôkaz považujú navrhovatelia kópiu prvej strany geometrického plánu, podľa ktorého parcela zameraná GP Č.. XXXXXXXX-XX/XXX ako parcela XXX/X tvorí prístupovú cestu k nehnuteľnostiam rodiny K. od roku 1858 (stará parcela 151-152) a bola vytvorená z parcely XXX/X, ktorá bola verejným priestranstvom. Pozemok parcela XXX/XX bol vytvorený geometrickým plánom a v súlade so zákonom zapísaný v prospech obce Jablonec. Navyše navrhovatelia odvodzujú vlastníctvo k parcele XXX/X od vlastníctva svojich právnych predchodcov, pričom však parcela XXX/X mala byť vytvorená v roku 2002, a nebola súčasťou dedičstva po právnych predchodcoch navrhovateľov. Vlastníctvo navrhovateľov 1/ a 2/ je teda prinajmenšom sporné, uzavrel súd prvého stupňa.

Proti tomuto uzneseniu podali včas odvolanie navrhovatelia, považovali toto za zmätočné v jeho odôvodnení a nesprávne v jeho výroku. Poukázali na skutočnosť, že nariadenia predbežného opatrenia sa domáhajú z dôvodu, že ich vlastnícke právo, určenia ktorého sa domáhajú návrhom vo veci samej, je ohrozené, a je aj dôvodná obava, že neskôr nebude možné rozhodnutie súdu vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami. Nadobudnutie vlastníctva k pozemkom podľa uzatvorených zmlúv svojimi právnymi predchodcami považovali navrhovatelia jednoznačne za preukázané, rovnako tak považovali za spochybnené vlastnícke právo odporcu. Odporca z pôvodne neknihovanej parcely č. XXX/X odčlenil geometrickým plánom číslo XX/XXXX pozemok parcelného č. XXX/XX o výmere 2344 m², ktorý je takmer celý vytvorený z pozemku zakúpeného právnymi predchodcami navrhovateľov. Druhý pozemok parcelného č. XXX/X o výmere 577 m² bol zameraný geometrickým plánom vyhotoveným z podnetu navrhovateľov, tento doposiaľ nebol zapísaný v operáte katastra nehnuteľností, keďže slúži ako podklad rozsudku súdu vo veci samej, nakoľko odporca nesúhlasí s usporiadaním veci dohodou. Z toho dôvodu navrhovatelia nemohli osvedčiť existenciu parcely č. XXX/X o výmere 577 m², nezapísanie novovytvorenej parcely však neznamená, že navrhovatelia neosvedčili nadobudnutie vlastníctva pozemku predchodcami kúpou a jeho držbu až do súčasnosti. V podanom návrhu sa navrhovatelia domáhali zákazu nakladania s pozemkom parc. č. XXX/X, ktorého súčasťou je aj výmera ich pozemku - 577 m²,

- 4 -

ohrozenie svojho vlastníckeho práva preukázali požiadavkou kúpy časti parcely v ich vlastníctve poslankyňou Ing. Š.. Rovnako majúce sa odpredať pozemky parcelného č. XXX/XX o výmere 113 m² a parcelného č. XXX/XX o výmere 47 m² sú odčlenené z pozemku parcelného č. XXX/XX, teda z majetku navrhovateľov, čo je dôvod na nariadenie predbežného opatrenia zákazu nakladania s pozemkom parcelného č. XXX/XX. Pokiaľ v operáte katastra nebude zaznačené predbežné opatrenie, navrhovatelia vyjadrili vážnu obavu z ohrozenia výkonu neskôr vydaného súdneho rozhodnutia. Konštatovanie súdu, že navrhovatelia neosvedčili nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy sa teda nezakladá na skutkovom stave veci, súdu predložili všetky doklady okrem dokladov, ktoré odporca odmietol vydať. Súd prvého stupňa však predložené listiny nesprávne vyhodnotil a dospel tak k nesprávnemu právnomu záveru. Navrhovatelia výrok predbežného opatrenia doplnili o zákaz nakladania s pozemkom parcely registra „E“, na ktorú mal odporca vystavený list vlastníctva č. XXXX, o ktorého existenciou nevedeli. Záverom poukázali na skutočnosť, že aktuálne hrozí prevod označených pozemkov vybraným záujemcom - poslancom obce, resp. poľovníckemu združeniu. Navrhli preto odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie prvostupňového súdu zmenil a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia po pripustení zmeny jeho rozšírením vyhovel a predbežné opatrenie nariadil.

Odvolací súd vec prejednal podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O.s.p., bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolanie podané navrhovateľmi nie je dôvodné, nakoľko v danej veci neboli splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia.

V pravom rade sa odvolací súd zaoberal vyššie označenou zmenou návrhu navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia.

Podľa § 95 ods. 1 veta prvá O.s.p. navrhovateľ môže sa konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania.

Podľa § 95 ods. 2 O.s.p. súd nepripustí zmenu návrhu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Súd nepripustí zmenu návrhu ani v prípade, ak by na konanie o zmenenom návrhu bol vecne príslušný iný súd. V takom prípade pokračuje súd v konaní o pôvodnom návrhu po právoplatnosti uznesenia.

Podľa § 216 ods. 1 O.s.p. ustanovenia § 92 ods. 1 a 4, § 97 a 98 pre odvolacie

- 5 -

5Co/650/2014-211

konanie neplatia.

Zmenu návrhu, ktorou bol uplatnený v konaní nový nárok, možno pripustiť (za splnenia podmienok ust. § 95 ods. 2 O.s.p.) len pokiaľ konanie prebieha pred súdom prvého stupňa. Uplatnenie nového nároku až v odvolacom konaní je pojmovo vylúčené. Opačný postup by znamenal, že by odvolací súd - s porušením zásady dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania a funkčnej príslušnosti - konal a rozhodoval o nároku navrhovateľa ako súd prvého a jediného (z hľadiska možnosti uplatnenia riadneho opravného prostriedku) stupňa, prípadne že by musel vždy rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť, aby mohlo dôjsť k prejednaniu tohto nového nároku súdom prvého stupňa, čo je postup neekonomický. Vecné prejednanie nového nároku uplatneného až v odvolacom konaní a rozhodnutie o ňom odvolacím súdom preto prípustné nie je. Odvolací súd preto zmenu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nepripustil.

Inštitút predbežného opatrenia, ktoré plní zabezpečovaciu a preventívnu funkciu, predstavuje prostriedok na dočasné riešenie situácie, ktorá nastala buď v pomere medzi účastníkmi konania alebo vtedy, ak je obava, že by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený. Jeho základným atribútom je dočasnosť a provizórnosť. Zmyslom právnej úpravy predbežných opatrení obsiahnutej v ustanoveniach § 74 a nasl. O.s.p. je rýchlo a pružne vyriešiť situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu pred začatím súdneho konania, odôvodnený spomínanou nevyhnutnou potrebou dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania alebo obavou z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia (nie je vylúčená ani vzájomná kumulácia týchto dôvodov). Dočasnou úpravou pomerov, t. j. dočasným zákazom dispozície a užívania, pritom môže byť obmedzené aj vlastnícke a užívacie právo, ktoré požíva ústavnú a zákonnú ochranu, a to vtedy, ak by výkon vlastníckeho práva bol v rozpore s chránenými hodnotami (právami).

Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd musí skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v ustanovení § 74 O.s.p. Úspech účastníka konania, ktorý sa domáha nariadenia predbežného opatrenia, si vyžaduje preukázanie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi účastníkmi konania, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery (tzv. osvedčenie nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej (dočasnej) úpravy. Samotný nárok teda nemusí byť preukázaný nepochybne. Podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je súčasne osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo niektorého z účastníkov ohrozené. Z dočasného

- 6 -

charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. V každom prípade je však potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj osvedčenie existencie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podaného pred návrhom vo veci samej musí byť tiež zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej, čo je odôvodnené tým, že súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia posudzuje potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania alebo obavu z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia práve vo vzťahu k nároku, ktorý má byť uplatnený vo veci samej. Predbežným opatrením však nie je prejudikovaný konečný výsledok sporu, len sa ním zabezpečuje, aby konečné rozhodnutie mohlo mať vôbec reálny význam, a to aj preventívnymi účinkami predbežného opatrenia, ktoré v naliehavých prípadoch môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy, a ak k nej došlo, aj jej zväčšovaniu. Aj v prípade, že sú splnené formálne a vecné predpoklady vyžadované zákonom pre nariadenie predbežného opatrenia, súd musí ešte zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktorý predstavuje nariadenie predbežného opatrenia.

V prejednávanej veci navrhovateľa potrebu nariadenia predbežného opatrenia odôvodňujú dôvodnou obavou, že odporca ako zapísaný vlastník označené nehnuteľnosti v existujúcom vlastníctve navrhovateľov môže scudziť, resp. previesť na iné osoby, čo ohrozí výkon vydaného súdneho rozhodnutia vo veci samej. Návrhom vo veci samej sa navrhovateľa domáhajú deklaratórneho určenia vlastníctva k sporným pozemkom.

Návrh na nariadenie predbežného opatrenia podali navrhovateľa v rámci konania o určení vlastníctva predmetných nehnuteľností (§ 80 písm. c/ O.s.p.), kde právoplatné a vykonateľné rozhodnutie vo veci samej sa nestáva exekučným titulom (§ 41 ods. 1, 2 Exekučného poriadku), ale predstavuje verejnú listinu, na základe ktorej sa práva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností zapisujú záznamom (§ 34 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov). V súdnej veci teda nemôže existovať obava z ohrozenia či zmarenia budúceho výkonu súdneho rozhodnutia, už len z ktorého dôvodu je návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia v podstatnej časti bezzákladný.

- 7 -

5Co/650/2014-212

Podľa § 159 ods. 2 O.s.p. výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

Podľa § 159a O.s.p. výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti, o neplatnosti právneho úkonu, ktorým sa nakladalo s nehnuteľnosťou, prípadne o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre účastníkov zmluvy, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k dotknutej nehnuteľnosti a ktorý bol podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola vykonaná poznámka o tomto súdnom konaní.

Podľa § 44a O.s.p. účastník konania je oprávnený podať na príslušnom okresnom úrade (predtým príslušnej správe katastra) návrh na zápis začatia súdneho konania, v ktorom sa uplatňujú vecné práva k nehnuteľnostiam, alebo súdneho konania o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby. Ustanovenie sa použije rovnako aj na mimoriadne opravné prostriedky.

Podľa názoru odvolacieho súdu ustanovenie § 159a O.s.p. poskytuje účastníkovi jednoduchšiu a efektívnejšiu možnosť zabezpečenia svojich práv počas súdneho konania v smere nielen dočasnej úpravy pomerov alebo zabezpečenia budúceho výkonu súdneho rozhodnutia. Z vyššie uvedených dôvodov (možnosť postupu účastníka konania podľa § 44a O.s.p.) je tak zrejmé, že chýba základný predpoklad nariadenia predbežného opatrenia - osvedčenie bezprostredne hroziacej ujmy na strane navrhovateľov v prípade jeho nenariadenia, odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vo výroku vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O náhrade trov predbežného opatrenia vrátane trov tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa za podmienok v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. v konečnom rozhodnutí o veci (§ 145 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.